

אנטי טפיו דרכון פיני מס': [REDACTED]

(כלי שיט ביילאנטי מס' רישוי: [REDACTED])

על ידי ב"כ משרד עוה"ד ורד כהן
מרחוב השונית 2, הרצליה פיתוח 4655502
טלפון: 09-7407225 פקס: 09-7403762

להלן: ("המבקש")

- נגד -

1. רשות המסים
  2. משרד התעשייה המסחר והתעסוקה
  3. משרד האוצר
- על ידי ב"כ עוה"ד חוי טוקר ו/או אח'
מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
מרח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים 31493
טלפון: 02-5419555; פקס: 02-5419581

להלן: ("המשיבים")

סכום התביעה: 101,889 ש"ח + כל סכום עתידי שיתגבש עבור כל חברי הקבוצה

עתירה מנהלית ייצוגית

1. מוגשת בזאת עתירה מנהלית במסגרתה בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע כדלקמן:
  - א. לקבוע, שלפי סעיף 10 (א) וסעיף 14 (א) (1) לחוק התובענות, כי הקבוצה שבשמה מתנהלת העתירה הייצוגית תהיה "כל כלי שייט העוגנים במעגנות בארץ הן תחת דגל זר והן תחת דגל ישראל שגדרשו לשלם או שכבר שילמו מס יבוא ומס קנייה."
  - ב. לקבוע, ובהתאם לסעיף 14 (א) (2) לחוק את העותר כתובע ייצוגי ואת עו"ד ורד כהן כב"כ כל חברי הקבוצה המיוצגת.
  - ג. להגדיר, ובהתאם לסעיף 14 (א) (3), את עילת התביעה והשאלות העובדתיות והמשפטיות המשותפות לחברי הקבוצה המיוצגת, כפי שמוגדר ומפורט בבקשה זו.
  - ד. לקבוע את הסעד לתביעה הייצוגית בהתאם לסעיף 14 (א) (4) לחוק התבענות וכי הסעד יהיה בדרך של פיצוי והשבה לכלל העוגנים כלי שייט במעגנות בארץ של המבקשים עבור התשלומים שנגבו ע"י

המשיבה 1 שלא כדין בגין מס יבוא ומס קנייה על כלי שיט, והכל בניגוד לתקנות לחוק ולהיעדרו של צו פיקוח קרי, בהעדר עיגון בחוק.

ה. ליתן צו המורה למשיבים לגלות בתצהיר, כל גבייה שנעשתה עבור כלי שיט בהצגת הפקדות להשבון המכס גבייה מאחר ולא לכל גבייה הוצא רשימון בהתאם, וכן להציג כל מסמך המעיד בצורה מדוייקת על המספר המדוייק של הקבוצה המיוצגת ועל הסכומים שנגבו בדרך הלא חוקית במהלך ארבע השנים האחרונות כמפורט בבקשה.

מצ"ב מייל התכתבות עם גב' מגי רפפורט ממחלקת גביה המאשרת גביית מס יבוא ומס קניה על כלי שיט ביום 7.1.2016 ולא הוצא בגין התשלום רשימון מסומן נספח 2.

ו. ליתן בהתאם לסעיף 25 לחוק התובענות צו המורה למשיבים לפרסם הודעות לחברי הקבוצה המייצגת, לרבות הודעה לאישור העתירה כתובענה ייצוגית ולקבוע שעל המשיבים לשאת בהוצאות הפרסום.

ז. לפסוק ע"פ סעיף 22 לחוק התובענות הייצוגיות גמול ראוי והולם למבקש הייצוגי כמפורט בבקשה זו.

ח. לקבוע בהתאם לסעיף 23 לחוק התובענות שכר טרחה הולם וראוי לב"כ העותר ולחייב את המשיבים בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין.

ט. לקבוע, כי המשיבה 1 גבתה ו/או חייבה את העותר שלא כדין, גבתה כספים מהעותר ומשאר חברי הקבוצה בחוסר תום לב ובניגוד לכללי המשפט המנהלי, הפרה חובה חקוקה, תוך עשיית עושר ולא במשפט בניגוד להוראות חוק ובהעדר עיגון בחוק.

י. לקבוע, כי העתירה מעוררת שאלות מהותיות של משפט חוק ועובדה המשותפת לכל חברי הקבוצה, קרי עוולת המעשה ו/או המחדל שהמשיבה ביצעה שלא כדין כלפי חברי הקבוצה.

יא. להצהיר, כי דיני ההתיישנות הכלליים חלים על מס יבוא ומס קניה שנגבה בהעדר עיגון בחוק.

כבוד השופט בדימוס יוסף שפירא בסיכום פסק הדין פסקה 34 בבש"א (י-ם) 7922/07 וויראנט בע"מ נ' מדינת ישראל, מנהל רשות המיסים קובע, כי בהעדר חיוב במס לא ניתן להחיל על דרישת החשבה את תקופת ההתיישנות המוגבלת הקבועה בדיני המיסים. מצ"ב מסומן נספח 3.

קמיעה זו מתיישבת עם ההלכה המנחה בעע"מ 8832/12 עיריית חיפה נ' יצחק סלומון.

יב. להצהיר, כי הטלת מס קניה מיום 18.8.2013 על כלי שיט ללא היוועצות באף גורם מענף השיט ובהעדר תכלית חקיקה מפורטת עליה ניתן להסתמך אינה חוקית אינה מעידה על כך שכלי שיט הוא הטובין שיש להטיל עליו מס יבוא (להלן: "מע"מ") ומס קניה.

יג. לפיכך לקבוע לחילופין, כי כלי השיט הוא טובין הפטור ממס ו/או שיעורו אפס בהתאם לסעיף 30(6)(א) וסעיף 30(12)(ג) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו – 1975 (להלן: "חוק המע"מ") מאחר ומדובר בכלי שיט, טובין שיש לפטרם ממס יבוא על פי אמנה בין לאומית שישראל צד לה, אמנת הים הפתוח משנת 1958 Convention on the High Seas ואמנת Nation convention on the law of the sea 1982 על פי לסעיף 34(א)(1) לחוק המע"מ.

בועדת טירקל עמ' 38 ובדו"ח ועדת פלמאר עמ' 76 נקבע, כי האמנות הנ"ל המעוגנות במשפט הבינלאומי המנהיגי, חלות גם בישראל וישראל רואה עצמה מחוייבת על פיהן.

י.ד. כמו כן, לקבוע על פי סעיף 34 (א)(2) לחוק המע"מ כי כלי שיט הוא טובין שיובאו שלא לצמיתות הרי, כלי שיט יכול להרים עוגן ולהמשיך לשוט בים הפתוח ממעגנה למעגנה ועל כן יהיה פטור ממס ו/או שיעורו אפס בקשר ליציאתו של כלי שיט לישראל או לכניסתו לישראל.

טו. להילופי חילופין לקבוע כי גביית מס קניה רטרואקטיבית מלפני ה 18.8.2013 המועד בו נכנס הצו לחוק אינה חוקית ולהורות להשיב את הכספים שנגבו שלא כדין בצרוף ריבית והצמדה כחוק. חוסר סבירות בגבייה רטרואקטיבית הינו בולט וצורם, ויש על בית המשפט להתערב במדיניות מנהלית זו.

טז. בהתאם להצהיר, כי מועד הגשת העתירה המנהלית המתוקנת המקורית ביום 11.5.2017 עצרה את מרוץ ההתיישנות למבקש ולשאר חברי הקבוצה לעתור לגביית הסכומים המהווים מס עקיף ששולם ביתר לפי סעיף 154 לפקודת המכס מאחר והיא מהותית.

יז. להילופין להצהיר שהמשיבה 1 התעשרה שלא כדין, בדרך של גביית מס יתר, ועל כן חלים הוראות ההתיישנות החלים בדיני המיסים העקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), תשכ"ח – 1968 (להלן: "חוק המיסים העקיפים").

יח. לפיכך לקבוע, כי התקופה הקובעת, למבקש ולשאר חברי הקבוצה על פי חוק מסים עקיפים לעתור להשבת תשלום מס יתר בתוספת ריבית והצמדה הינה תוך חמש השנים מיום תשלומם. מתן תוקף לקביעה זו ישלח מסר ראוי למשיבה 1, לפיו אין הן יכולות לפעול כאוות נפשן ולהתעלם מהוראות החוק ומהצורך המהותי בשיקול דעת מנהל המכס האם לאשר הודעת חיוב חורגת מהתקופה הקובעת ובכך לגבות גם מס יבוא רטרואקטיבית.

יט. כמו כן לקבוע, כי חוק המיסים העקיפים חל גם על סכומים ששולמו בטעות כמס קניה, ללא כל עיגון חוקי, ועל כן יש לבחור את החלופה השניה להגדרת התקופה הקובעת" של התיישנות בת שלוש שנים.

כ. להצהיר שאם עסקינן בטובין שיובאו לכאורה אז הכניסה הראשונה של כלי שיט למעגנה בארץ זה מועד ההתיישנות.

כא. וליתן כל סעד בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד לרבות שאין להכיל אין את המדיניות החדשה של רשות המיסים למפרע. הרי, נקודת המוצא היא על פי הפסיקה שכל שינוי במדיניות היוצרת רפורמה חדשה ביבוא כלי שיט לישראל צריכה לחול מכאן ולהבא.

2. לקבוע כי הסעדים המבוקשים הם סעד כספי וסעד הצהרתי, כמפורט להלן:

א. השבת כל הכספים שנגבו שלא כדין וללא הסכמת העותר ו/או חברי הקבוצה בגין תשלום מס יבוא ומס קנייה עבור כלי שייט העוגנים בארץ הן תחת דגל זר והן תחת דגל ישראלי, קרי מדובר בתשלום שאינו חוקי ויש להחזירו בתוספת ריבית והצמדה כחוק.

ב. סעד הצהרתי: לקבוע ולהצהיר כי המשיבה אינה רשאית להמשיך ולחייב את העותר ואת יתר חברי הקבוצה בגבייה או בחיוב מס יבוא ומס קנייה בגין עגינתו של כלי השייט במעגנות בארץ ו/או בגין כניסתו ויציאתו של כל כלי השייט לישראל.

הנספחים המצורפים לעתירה מנהלית ייצוגית זו מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

כל ההדגשות בעתירה זו הוספו על ידי הח"מ אלא אם צוין במפורש אחרת.

פתח דבר:

3. עניינה של עתירה זו, בגבייה בלתי חוקית של מס ייבוא (להלן: "מע"מ) ומס קנייה על כלי השייט העוגנים במרינות בישראל (נמל עכו, מעגן הדיג הקישון, נמל מרינה לי הרצליה, נמל תל אביב, נמל מרינה אתרים תל אביב, נמל יפו, נמל מרינה אשדוד, נמל מרינה אשקלון, נמל טבריה ובמרינה באילת) וזאת בעת שכלי השייט נדרש לצאת לחו"ל בהתאם לסעיף 40 לפקודת הנמלים.

מיהות הצדדים:

4. העותר, אזרח פניני, שמרכז חייו ועסקיו בפנינגד הנשוי לישראלית. כלי השייט שלו עוגן במרינה הרצליה משנת 2010 ומעולם לא נשלח אליו מכתב דרישה לתשלום מס יבוא. העותר לא מתגורר דרך קבע בארץ ולאחר שקיבל תעודת עיכוב מרשות המכס כי כלי השייט שלו מעוכב ולפני עיקול נאלץ לשלם ביום 21.3.2017 את המס הנדרש מחשש שיחזור לארץ ולא ימצא את כלי השייט שלו עוגן ברציף. לפיכך, עותר העותר להשבת סך של 44,202 ₪ בגין מס קנייה שנגבה ממנו רטרואקטיבית שלא כדין ולהשבת סך 57,610 ש"ח בגין מס יבוא (מע"מ) שנגבה בהעדר עיגון בחוק או לחילופין מאחר והמס עבור כלי שיט פטור ו/או שיעורו אפס על פי חוק המע"מ ולחילופי חילופין, בהתאם לתקופה הקובעת בחוק המיסים העקיפים.

מצ"ב רשימון על יבוא טובין לארץ עליו חותמת שולם פטור מכס מרכז – מחלקת רכב (?) מיום 28.3.2017 וכן מצ"ב חשבונית מס ממרינה הרצליה על עגינה במרינה מיום 1.11.2010 מסומן בספח 4.

5. המשיבה 1, רשות המיסים, הנה מאוגדת ורשומה לפי חוקי מדינת ישראל והאחראית על אכיפת חוקי המס הישיר והעקיף בישראל ופועלת רק מכוח סעיף 2 לחוק מס ערך מוסף תשל"ו - 1975 (להלן: "חוק המע"מ") ומכוח צו המטיל מס קנייה על מוצרי יוקרה שנחתם ע"י שר האוצר (להלן: "מס עשירים") וזאת בניגוד לפקודת היבוא והיצוא.

המשיבה 1 הנה גוף ענק, ואוחזת בהשפעה מכרעת במשק הישראלי. לאור זאת מצופה ממנה התנהלות תקינה. למרבה הצער, בחרה המשיבה לנהוג בענייניו בשיטת המצלית, גרפה לכיסה סכומי עתק במשך ארבע השנים האחרונות בהם התחילה המשיבה 1 לנסות לגבות מס יבוא ומס קנייה על חשבון העוגנים כלי השייט במעגנות בארץ, בדרך של גביית תשלום מס יתר, בניגוד לחוק.

6. המשיב 2, משרד התעשייה המסחר והתעסוקה, פועל מכוח פקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], תשל"ט-1979 (להלן: "פקודת היבוא והייצוא") להסדרת יבוא ויצוא טובין כלי השייט.

19. חוק תובענות ייצוגיות מתיר הגשת תביעה בעניינים המנויים בתוספת השנייה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3 (א) לחוק: "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השנייה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית".
20. התוספת השנייה לחוק כוללת רשימה של עילות בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. לענייננו העילה הקבועה בסעיף 11 לתוספת היא הרלוונטית: "תביעה נגד רשות להשבת סכומים שלא כדיון, כמס, אגרה או תשלום חובה אחר".
21. סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות קובע את רשימת הזכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית, על המבקש להצביע על קיומה של עילת תביעה באחד העניינים המנויים בתוספת השניה, וכן להראות כי התביעה מעוררת שאלות מהותיות על עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי קבוצת העותרים. על המבקש להראות כי עומדת לו עילת תביעה נגד המשיבים, וכי עילת התביעה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט לכלל חברי קבוצת התובעים.
22. בהקשר להוכחת הנזק, החוק קובע כי די בהוכחת גרימה של נזק ברמה לכאורית, כאמור בסעיף 4(ב)(1) לחוק: "בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן 1(א) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק".
23. התנאים לאישור תביעה ייצוגית מנויים בסעיף 8 (א) לחוק, הקובע כי בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:
- א. התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפת לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה.
  - ב. תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין.
  - ג. קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה יוצג וינהל בדרך הולמת ובתום לב, המשיבים לא רשאים לערער או לבקש לערער על החלטה בעניין זה.
24. בהתאם לטענות העותר שפורטו לעיל, ברור כי עומדת לעותר עילת תביעה אישית כנגד המשיבים, וכי נגרם לו לכאורה נזק ממוני.
25. חובת ההשבה הריאלית, ידועה ומעוגנת במשפט הישראלי והחובה קמה ומחייבת את הצד שפעל שלא כדיון.
26. לענייננו יש באישור התביעה הייצוגית כדי להגשים את המטרות שצויינו לעיל, יש בה בכדי לתרום משמעותית להרתעה של המשיבה 1 מלפגוע בצורה חמורה בציבור במקרים כדוגמת המקרה נשוא עתירה מנהלית זו.
27. תובענה זו הנה הכרחית על מנת לממש את זכאותם לפיצוי של חברי הקבוצה כלפי המשיבים.

28. לעניין הייצוג ההולם, ב"כ העותר מבטיחה להעמיד לרשות הקבוצה ייצוג משפטי ככל שיידרש על מנת לממש את זכויות החברים בקבוצה והנה בעלת נסיון ותק בעריכת דין עשר שנים, סקיפרית מנוסה, הבקאה ברזי החוק הדין וההליך.

29. העתירה הנ"ל הוגשה בתום לב בידי העותר, אשר נפגע בצורה בוטה וקשה ממעשיה של המשיבה 1 והמעוניין לזכות בפיצוי המגיע לו וכן לפעול על מנת להרתיע את המשיבה 1 מפני מעשים דומים בעתיד.

30. העותר יטען כי פעולותיה של המשיבה 1 ומחדליה כמתואר לעיל גרמו לו ולחברי הקבוצה נזק כמפורט לעיל. בית המשפט הנכבד מתבקש לחייב את המשיבה 1 להטיב את נזקם של חברי הקבוצה.

31. הטעיות העוגנים, השייטים ובעלי הסירות כי על כל כלי שייט העוגן במעגנות בארץ חל מס יבוא ומס קניה הינה בהצגת מצגי שווא לפיהם המשיבה 1 פועלת כדין כפי שעולה מתעודת העיכוב המצ"ב כנספח 6.

32. התנהגותה של המשיבה 1 כאמור לעיל מהוות חוסר תום לב.

33. המשיבים התעשרו שלא כדין על חשבונם של העוגנים כלי שייט בארץ ועשיית עושר שלא במשפט על ידי המשיבה 1 ועל כן יש לחייב אותה להשיב את כל הסכומים שנגבו על ידה שלא כדין וכן חלה עליה חובת פיצוי בגין נזק לא ממוני שנגרם לציבור העוגנים בארץ.

34. העותר יטען כי גביית התשלומים ודרך התנהלות המשיבה 1 גרמה וגורמת לו ולחברי הקבוצה נזקים והפסדים כמפורט לעיל, הינה בניגוד להוראות חוק מפורשות, וגרמה להתעשרות שלא כדין של המשיבים על חשבון העותר ועל חשבון חברי הקבוצה.

35. על המשיבה 1 להשיב לעותר ושאר חברי הקבוצה סכומים ששילמו בגין מס יבוא ומס קניה בתוספת הפרשי ריבית והצמדה על פי דיני ההתיישנות הכלליים מאחר ואין עיגון חוקי בחוק.

36. לחילופין, הכספים ששילם העותר ושאר חברי הקבוצה בטעות ואף שלא היו אמורים להשתלם כלל, הם מס קניה ומס יבוא שהם מיסים עקיפים, ששולמו ביתר. לפיכך, מדובר במס ששולם בטעות למשיבה 1 ולפי חוק המיסים העקיפים הוא דין עשיית עושר ספציפי. (ראה: ע"א 180/99 מנהל מס קניה נ' טמפו תעשית בירה בע"מ פ"ד נו (3) 25).

הוראות הדין המקיימות את עילת התביעה

37. דיני עשיית עושר ולא במשפט: המשיבה 1 גבתה מהעותר ומיתר חברי הקבוצה מס יבוא ומס קניה בגין יבוא כלי שייט, הטובין לכאורה, שלא היה לה כל זכות לעשות כן והתעשרה שלא כדין על חשבון העותר ויתר חברי הקבוצה.

38. המשיבה 1 חייבת להשיב לכל הקבוצה את כל הכספים אשר נגבו ביתר ושלא כדין.

39. המשיבה 1 לא יכולה להיות פטורה מהשבה מכוח סעיף 2 לחוק עשיית עושר, נוכח חסרון הכיס שנגרם לקבוצה, השבת הכספים מהווה תמריץ והרתעה שבא להגשים עקרון בסיסי בתובענות ייצוגיות.

40. מטרתה של ההשבה חשובה על מנת להגביר את אמון הציבור בשלטון החוק.